

Serbisyo Caravan Niarangkada

Kauban ang nagkalain-lain buhatan, nagpahigayon ang Siyudad sa Tangub ug Serbisyo Caravan kaniadtong Abril 18, 2023. Kini gipahigayon sa Barangay Simasay, Barangay Matugnao ug Barangay Owayan nga ang venue niini mao ang Barangay Simasay. Mao pa kini ang una sa mga sundosunod nga serbisyo caravan nga ipaghigayon unya sa tibuok 55 ka barangay.

Sa unang hugna na -gka lain-lain serbisyo ang nadawat sa mga residente nga gihatag sa siyam (9) ka mga opisina mao ang City Health Office (CHO), Department of Agriculture (DA), Local Civil Registrar (LCR), Tourism Office, Asenso Barangay Unit (ABU), City Social Welfare and Development (CSWD), City Treasurer's Office (CTO), Documentation Office ug ang City Assessors Office (CASSO).

Ang City Health Office nagpahigayon ug tuli, ibot sa ngipon, general checkup, paghatag ug tambal, Vitamin A para sa nag edad (6-59 months), pneumonia vaccine, HPV vaccine ug ang alternative oriental medicine. Ang Department of Agriculture mao ang deworming, vitamins, dispersal of chicks and piglets

with feeds, profiling ug paghatag sa mga seedlings.

Ang mga serbisyo sa Local Civil Registrar mao ang registration of birth, other queries on birth, marriage certificate ug death certificate. Ang City Treasurers Office nagdawat sa bayad sa real property tax, business tax, animal registration ug cedula. Ang Asenso Barangay Unit nag-atiman sa Annual Investment Plan ug Sk Plan. Ang City Social Welfare and Development nagpahigayon sa senior citizen registration, women's ug PWD membership. Ang Tourism Office nagtabang pahiluna sa mga buluhaton para sa Araw ug sa fiesta sa barangay. Ang Documentation Office usab nagpahigayon sa libre nga residence I.D, Senior Citizen I.D ug Person with disability (PWD) I.D. Ang City Assessors Office nag-atiman sa Tax Declaration

to page 2.....

Priority Projects Update

Ang panggamhanang lokal gihimo transparent, participative ug consultative ang pagpadagan sa renda sa lokal nga pamunuan. Kini pinaagi sa pagmugna sa Local Development Council (LDC) nga gimando sa Republic Act No. 7160 (otherwise known as the "Local Government Code" aims to provide a more accountable local government structure and institute a system of decentralization).

Ang LDC gilangkuban sa city officials, dept

heads ug division chief sa local government ug head of office sa national government. Kalabot pud ang barangay ug sangguniang kabataan chairman sa 55 ka barangay ug civil society organizations sa gihimo ni Mayor Ben Canama nga expanded LDC pinaagi Executive Order No 320 series of 2023 nga na aprohan kaniadtong Disyembre 1, 2023.

Gipahigayon ang LDC sa niaging Abril 22, 2024 sa People's Gymnasium. Usa sa mga gipadayag ang priority pro-

to page 2.....

Tag-iya sa Dagkong Hayup, Hatagan ug Ayuda

Dala sa tumang kainit ug nikunhod nga supply sa tubig, naapektuhan ug dako ang mga hayop nga gasibsib. Laya na ang mga sagbot tungod sa kauga sa yuta. Tungod niini, nakahukom ang lokal nga panggamhanan nga mohatag ug ayuda sa mga tag-iya. Kini gibutyag ni Mayor Ben Canama sa nahitabo nga Local Development Council meeting kaniadtong Abril 22, 2024 didto sa People's Gymnasium.

Matud pa ni Dr. Alvin Florida, adunay pagpanglista sa kada barangay sa mga lumulupyo nga nanag-iya ug kabaw, baka ug kabayo (large animals). Dugang pa ni Dr. Florida nga ang mga technician sa Department of Agriculture na ang magpa certify sa Kapitan. Ang mga tag-iya

mag-andam lamang sa ilang valid ID ug maghulat sa release sa ayuda. Sa nahisgutan ni Mayor Ben nga ang tag-iya makdawat ug P500.00 kada ulo sa hayupan. ##

TACADAO Conducts Anti-Drug Awareness Forum

The TACADAO other wise known as Tan gub City Anti-Drug Abuse Office is holding anti-drug fora among various high schools and the two colleges in Tangub City. It can be recalled that Tangub City was declared as “Drug Cleared City” on April 11, 2019, the City is the first ever drug cleared city in Northern Mindanao. While the implementation of Drug-Free Workplace and

Buhay Ingatan Drogay Ayawan (BIDA) of the Dept of Interior and Local Government (DILG) are already in place, sustainability programs should focus on the students, both residents and non-residents of Tangub City.

In keeping with the mandate of his office, Mr. John Kevin A. Bugas, head of TACADAO and focal person of City Anti-Drug Abuse Council (CAD-AC) organized the Information Educational

Campaign with the following topics: Mental Health, HIV/AIDS,

Early Teenage Pregnancy and Substance Abuse. The forum which will be conducted in 16 schools, has already started last April 18, 2024 at Maquillao Integrated School. ##

...from page 1 Priority Projects....

-grams kabahin sa Multipurpose and School Building constructions. Kini ilawom sa chairmanship in Konsehal Jojo Chiong.

Sa mga barangay multipurpose buildings, mao kini ang status:

Completed Phase 1 – Aquino, Taguite, ug San Antonio. Ang Completed na Bongabong ug Maquillao. Samtang nag covered court sa Tituron para hatagan pa ug pondo. Ang flooring sa Bocator ug ang building sa Panalsalan, naka program of works pa.

Sa laing bahin, completed na ang elementary school buildings sa Taguite, San Atonio, San Vicente, Silangit, Simasay, Maloro, Catagan, Capalaran, Banglay, Kimat, Paiton, Central School, Pangabuan Integrated School ug Tangub City National High School.

Ilawom sa chairmanship ni Konsehal Antonio Caylan Jr, nagpadayon Sa kasamtangan, ang ubang construction. Apil aniang pagpadako sa VIP room sa western portion sa People's Gym (78.20% completion) nga gilaumang matapos sa Mayo 7, 2024.

Ang Hall of Justice, 63.72% na ang completion rate nga target mahuman sa Mayo 15, 2024. Ang bag-ong city hall, 4.166 versus sa 13% pa ang accomplishment. Ang PNP building actual accomplishment is 24,906% versus sa target nga 27.500%. Nadelatar gamay ang trabaho. Ang sa PDEA building, kulang na lang ug mga bildo sa bintana, ug ang pagpapintal lakip na ang trabahuon sa kisame niini.

Naay mga gagmayng kakulian kabahin sa supplies and materials ug yuta hinungdan sa pagka delatar, apan gitutokan kini nga masulbad sa gilayon. ##

SCHEDULE OF

SERBISYO CARAVAN 2024

PETSA	BARANGAYS	VENUE	...from page 1 Serbisyo Caravan....
April 25, 2024	Sicot, Silangit, Paiton	Paiton	Property. Matud pa ni Kapitan Alfredo M. Fernandez, sa host barangay, “Akong gibati permero naku-yawan ko kay basin kung dili nako kaya ba nga mag host. Pero tungod sa mga City Officials ug sa atong Yanong Mayor nalipay pud kaayo ko na ako ang pinaka una. At least ma challenge among katawhan diri nga barangay. Dako ug ikatabang namo kay among pliti dako baya tag P100.00. Kung magpa checkup naay pangayoon sa syudad, so diri nalang nag baklay ra wala nay magasto nga kwarta.”
May 2, 2024	Hoyohoy, Banglay, Villaba	Banglay	Siya nagpadayon, “Lipay kaayo ang mga katawhan kay dako kaayo gikatabang sa barangay nga moanhi diri ang mga doctors ug mga taga Agriculture ilabi na karon nga init kaayo ang panahon. Nakakat-on usab me unsaon paghimo ug herbal nga tambal,”panapos niyang pulong.
May 9, 2024	Capalaran, Salimpuno, Tituron	Salimpuno	Tumong sa maong Serbisyo Caravan mapasayon ug mahatagan ug pagtagad ang mga yanong lumolopyo sa mga bukirang barangay nga mahatagan sa tiunay nga pag-alagad nga libre ug walay bayad.
May 16, 2024	Aquino, Labuyo, Sta. Cruz	Labuyo	##
May 23, 2024	Prenza, Caniangan, Taguite, San Antonio	Taguite	
May 30, 2024	Sto. Nino, Kimat, Baluc	Sto. Nino	
June 6, 2024	Bongabong, Catagan	Bongabong	
June 13, 2024	Sumirap, Bocator, Balatacan	Balatacan	
June 20, 2024	Tugas, Guinabot, San Vicente	San Vicente	
June 27, 2024	Lorenzo Tan, Guinalaban, Bintana	Lorenzo Tan	
July 4, 2024	Pangabuan, Panalsalan	Panalsalan	
July 11, 2024	Kauswagan, Lumban	Kauswagan,	
July 18, 2024	Manga, Brgy 6, Brgy 7	Brgy 7	
July 25, 2024	Sta. Maria, Minsubong, Isidro. D.Tan	Sta. Maria	
Aug. 1, 2024	Silanga, Maloro	Silanga	
Aug. 8, 2024	Brgy. 5, Brgy 4, San Apolinario	Brgy. 5	
Aug. 15, 2024	Garang, Maquillao	Garang	
Aug. 22, 2024	Mantic, Brgy 1, Brgy 3	Mantic	
Aug. 29, 2024	Migcanaway, Brgy 2	Migcanaway	

TRIVIA

LUWÁS

**pagtungo mula probinsiya
papunta sa siyudad**

PALATÁK

tsk, tsk, tsk, tsk, tsk

Kapag pinapatunog mo ang dila sa ngalangala mo at gumagawa ka ng tunog na tsk, tsk, tsk, nagapalaták ang tawag sa ginagawa mo.

“Nagapalaták ang guro ko nang makita niya ang mga sagot ko sa pag-uulit.”

“Di ko mapigilang magpalatak kapag may nakikita akong aso.”

COÑO

**ari ng babae
sobrang Inglesero**

Ang coño na alam natin ngayon bilang pakutyang tawag sa sobrang Inglesero, ay hango sa coño ng Español na salitang kalye para sa ari ng babae.

“I wanna make sawsaw the fishball sa sauce.”

“Like, my life is so hard nga eh. So kainis.”

“Dude, when will we make tambay na?”

DESAPARESIDOS

Bansag sa mga **taong nawala at di na nahanap pa** dahil dinukot ng mga pulis **noong panahon ng Batas Militar**.

Ginagamit ang terminong ito sa mga bansang nakaranas ng Batas Militar gaya ng sa mga nasa Latin Amerika.

Hango sa desaparecer ng Español, o disappear sa Ingles.

Bukod sa tiyanak, manananggal, aswang, mayroon tayong

TAMBALOSLÓS.

Halimaw na may malaking bibig at lawlaw na ari; kilalá ito sa Bicol, Kabisayaan, at Mindanao.

Inililigaw nito ang biktima sa loob ng kagubatan. Para makatakas, kailangang pumanatag at kilitiin ang tambaloslós upang tumawa ito at matakpan ng malaking bibig ang mga mata nito. Hango ang ngalan nito sa **luslos**, o pagkalawlaw ng ari ng lalaki, gaya ng ari nito habang nakaupo sa puno.*

Sa ibang bersiyon, sinasabing ang ari naman nito ang lumalaki kapag nagbaligtad ng damit ang biktimgang babae at nakita ang dibdib niya.

TIPIK PANGKUSINA (PWEDE PAGKAKITAAN)

SAGING SABA CRUNCH

Mga Sangkap

- 5 piraso nga saging saba
- 3 ka kutsara nga powdered milk
- 2 ka kutsara asukal /Sentral
- 1 ka kutsara nga butter
- 1 ka piraso nga itlog
- Gi slice nga keso(Cheez)
- Breadcrumbs
- Cooking oil

Pamaagi sa Pagluto

1. Panitan ang saging saba dayon lung-agon unya paghuman pabugnawon.
2. Ibutang sa plato ang nilung-ag nga saging saba ug dugmokon ug ibutang ang isa (1)ka kutsara nga harina, isa (1) ka kutsara nga asukal ug e mix.
3. Magbutang ug gamay nga oil sa kamot dayon ibutang ang dinokmok nga saging ug plastaron para mapahiluna ang gi slice nga cheez sa tunga nga bahin niini .
4. Mag batel ug isa(1) ka itlog sa yahong ug ihumul ang gihulma nga saging saba ayha iligid sa breadcrumbs.
5. Magbutang ug butter or oil sa kala-ha ,painiton dayon ibutang ang saging saba hulaton hangtod mamahimong golden brown.
6. Paghuman pwede na nimu ma enjoy imuhang Saging saba crunch.

TIPS PANGPAGWAPA

Benipisyo sa Pag-inom ug Dugos/Honeybees

Ang dugos nga gikan sa mga laaw nga mga buyog adunay daghan benipsyo nga mahatag ngadto sa atong lawas.

- Kini usa ka natural na vitamina.
- Nag regulate sa presyon sa dugo.
- Mupataas sa immunity system.
- Magpatabang sa pag control sa cholesterol.
- Mupaalim sa mga samad.
- Magtabang sa pagpahilis sa mga gikaon nga pagkaon.
- ug uban pang mga binipisyo nga atong makuha sa dugos.

Signon pa sa mga experto nga ang dugos or Honeybee adunay potensyal nga mutabang pagpa-ayo sa sakit nga cancer bati sa ilahang pagtoon kaniadtong tuig 2017.

TIPS PANGPAGWAPA

UNSAON PAGPABILING FRESH TALIWALA SA KAINIT:

Na batian(feel) ba pud nimu ang kainit sa atong palibot?

Ug mao kini ang mga pipila ka mga Tips para ma protektahan ang imung kaugalingon sa kainit sa panahon ug aron magpabilin kang fresh!

MAGPABILIN NGA HYDRATED: Mamahimong muinom ug daghan tubig sa tibuok adlaw. Bisan pa ug ikaw wala gibati ug kauhaw. Likayan usa ang pag inom ug Kape o mga ilimnon makahubog(alcohol) kay kini maoy possible nga rason sa dehydration.

STAY COOL: Mamahimong magpundo sa sulod sa panimalay o sa mga bugnaw nga dapit sama sa mga lugar o dapit nga naka air-conditioned o di ba kaha sa mga ilalom sa mga dagko nga punuon sa kahoy, ilabi na sa mga oras nga perti ka sagting sa init.

DRESS APPROPRIATELY: Magsuot ug mga sigahon (light) nga kolor sa mga sinina o bugnaw nga klase sa tela nga medyo luag sa imuhang lawas, kay kini makatabang nga mamahimong presko ang imuhang pamati.

LIMITAHAN ANG MGA AKTIBIDAD SA GAWAS SA PANIMALAY: Kung gikinahanglan nga muadto sa gawas , mamahimong buhaton kini sa mga oras nga dili pa kaayo init ang sidlak sa adlaw sama sa taknang kabuntagon o dapit sa kahapunon.

STAY INFORMED: Pamatia ug hatagi ug bili ang weather forecast nga gipagawas sa mga kagamhanang lokal . Mamahimong managang base sa ka grabe sa kainit. Sa pagsunod aning mga pipila nga mga tips, Mamahimo nga magpabilin luwas ug himsog ang panglawas taliwala sa kainit ang panahon

RELAX SA TA

1. SAGING

Teacher: Class what are the different colors of bananas?

Juan: Mam! Mam! brown!

Teacher: Tanga! May brown ba na saging?

Juan: Ay op kors mam! Nilung-ag diay?

2. UTOT

Anak: Tay unsay English sa otot?

Tatay: Wind of Change

Anak: Ug Otot nga wa tingog?

Tatay: Sound of Silence

Anak: Ug Otot nga dalang tae tay?

Tatay: Dust in the wind

Anak: Pag ka bright dyod ning tatay, Liwat dyod ko nimo!

3. UNGGOY

Botyok: Pre, ngano ingon ka nawong kog unggoy?

Bruno: Wa ko ga-ingon nawong kag unggoy, akong giingon ang unggoy parihaag nawong nimo.

4. KABAW

Tatay: Nak, Imo ng gipainom ang kabaw?

Anak: Oo tay pero dli man muinom..

Tatay: Ha?Asa man diay nimo gpainum?

Anak: sa baso..

Tatay: buang! sa sunod butangig straw!

Delikado ang magpa-lupad og tabanog duol sa linya sa kuryente.

Kay kung masangit ang tabanog sa linya sa kuryente, pwede kining hinungdan sa pagkakuryente og pagkamatay sa gagunit niini.

Possible pud kining hinungdan sa brownout.

Pamalandong

DEUTERONOMIO 1:26-31
ATIMANON KITA SA DIOS

“Sa tibuok ninyong panaw... nakita ninyo kon giunsa kamo pag-atiman sa GINOO nga inyong DIOS. Sama siya sa usa ka amahan nga nag-atiman sa iyang anak.”

Sa dihang miabot ang Hurricane Dorian sa mga isla sa Bahamas niadtong 2019, nasinati ang pagbunok sa ulan, kusog nga hangin, ug pagbaha-ang pinakagrabe nga katalagman sa kasaysayan sa nasod. Samtang nagpasilong sa ilang panimalay si Brent uban sa iyang hamtong nga anak nga may cerebral palsy, nabati niya nga kinahanglan silang mobiya. Bisan ug asa siya ka buta, kinahanglang luwason niya ang iyang anak. Busa gipas-an niya kini ug miubog sa abot-suwang kalawom nga tubig-baha aron pagdala sa iyang anak sa luwas nga lugar.

Kon ang usa ka yutan-ong amahan nga gaatubang ug dakong babag may kaikag sa pagtabang sa iyang anak, labaw pa ang atong langitnong amahan nga nagpakabana sa iyang mga anak. Sa daang kasabotan gihinumdoman ni Moises kon giunsa pag-atiman sa Dios ang iyang katawhan bisan ug nakasinati sila sa mga peligro nga bunga sa kakulang sa pagtuo. Gipahinumdoman niya nag mga Israelinhon kon giunsa sila pagluwas sa Dios, paghatag og pagkaon ug tubig didto sa disyerto, pagpakig-away sa ilang mga kaaway, ug paggiya kanila pinaagi sa panganod sa disyerto ug kalayo. Sa iyang pagpamalandong sa mga paagi diin milihok ang Dios alang kanila, miingon si Moises, “Sa tibuok ninyong panaw, hangtod nga nakaabot kamo niining lugara, nakita ninyo kon giunsa kamo pag-atiman sa GINOO nga inyong DIOS. Sama siya sa usa ka amahan nga nag-atiman sa iyang anak (DEUT.1:31).

Dili sayon ang panaw sa mga Israelinhon sa disyerto ug may mga panahon nga luya ang ilang pagtuo. Pero puno kadto sa mga pagmatuod sa pagpanalipod ug pagsangkap sa Dios. Ang imahe sa usa ka amahan nga mahigugmaon, maisogon ug kumpyansa nga gapas-an sa iyang anak, usa ka hulagway sa pag-atiman sa Dios sa Israel. Bisan ug mag-atubang kitag mga hagit nga mosulay sa atong pagtuo, hinumdoman ta nga naa ang Dios nga moatiman ug modala kanato sa kaluwasan ug kadaogan.

John Blasé, Espirituhanaong Kalan-on, p. 214

Views and Feedbacks (Panglantaw sa Yanong Mambabasa)

Akong gibati permero nakuyawan ko kay basin kung dile nako kaya ba nga mag host pero tungod sa mga City Officials, sa atong yano nga mayor nalipay pud kaayo ko na ako ang pinaka una , atleast ma challenge among katawhan dire nga barangay ug dako kaayo og ikatabang namo kay among plite dako biya tag 100 , kung magpa check up naay pangayoon sa syudad, so dire nling nagbaklay ra walay nay magasto nga kwarta ug lipay kaayo ang mga katawhan kay dako kaayo gikatabang sa barangay nga mu-angat dire ang mga doctors og mga taga agriculture para sa amua labi na karon init kaayong panahon ,natabangan og nakat -on mi kung unsaon paghimo og herbal. Dako kaayo ang gikatabang sa among barangay ang mga programa nga gihimo sa atong yano nga mayor uban sa mga officials kining gihimo nga Caravan.

(Hon. Alfreda M. Fernandez – Brgy Captain Simasay)

Sa serbisyo caravan nga gidala dire sa barangay simasay , dako kaayo among kalipay inubanan sa mga opisyal og katawhan sa barangay owayan, kay dool kaayo gidala ang caravan pwede ra mabaklay sa mga katawhan sa barangay owayan kay naay mga libre nga tambal nga gipanghatag, libre tuli og libre ibot ngipon. Dako kaayo akong pasalamat on behalf sa among mga opisyal sa barangay owayan ngadto sa city officials ilabi na ni Mayor Ben Canama kay gidala dire ang maong serbisyo caravan 2024 sa barangay simasay kung diin dool rapud sa among barangay.

(Hon. Perlyn P. Ates – Brgy Captain Owayan)

Malipayon kayko kauban sa akong mga katawhan kay tungod gihatagan mi og pasayon nga naa dinhi ang mga doktors para sa pag check up sa mga balatian. Malipayon og dako kaayo ko'g pasalamat sa LGU sa tangub na pinanguluhan ni Mayor Ben Canama , sa Vice Mayor og sa tanan opisyal sa programa nga ilang gipaabot dire sa simasay. Nalipay kayko og gusto nako nga ipadayon pa ang ilahang pag serbisyo para padayon ang ilahang pag serbisyo ngadto sa katawhan. Wala nami lain gipangita pa nga serbisyo kani ra nga serbisyo ang among gipangita nga ti-unay walay gipili ma pobre man o madato. (Hon. Annabelle T. Marsala – Brgy Captain Matugnao)

MEDIA AND PUBLICATION AFFAIRS THE OFFICIAL NEWSLETTER OF THE CITY GOVERNMENT OF TANGUB

RUBY E. BACALING
City Administrator

SABINIANO S. CANAMA
City Mayor

ATTY. JOEL A. ALIMA
Legal Counsel

Hon. LOWIDA L. ALCALDE
Chair, Media and Publication Committee

DR. MARICELLE M. NUEVA
OIC Head, Media and Publication Affairs

HARVEY JOSEPH L. DEL CASTILLO
Photographer

JUDITH B. TABLAN
Editor -in Chief / Writer

NIELBOY A. TORRES
Lay-out Artist

RICA A. MABASO
Writer

MA. FLORENCE C. QUIMBO
Writer

ARCHEL A. TUASTUMBAN
Circulation